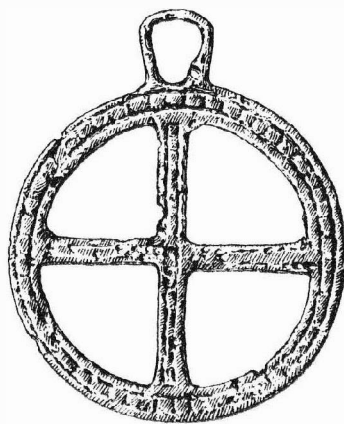

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1967

BRNO 1968

Jestliže nyní přihlédneme k datování objektu, které vyplývá z rozboru keramiky, nabízí se nám pochopitelně možnost uvést zánik této hrncářské dílny do souvislosti s bouřlivými událostmi tzv. markomanských válek, k jejichž ničivým účinkům dosud na Moravě nemáme prokazatelné svědectví. V kladném případě by to byl první důkaz škod, jichž se tehdy domácí obyvatelstvo prostě nemohlo vyvarovat, a současně i významný ukazatel pro posouzení otázky, kam až tehdy mohly proniknout útočící oddíly římské armády. Těmito okolnostmi získávají nové objevy v Chrlicích výjimečné postavení a mimořádný význam pro studium historického pozadí doby římské na Moravě.

Poznámky:

- ¹ Ve svém seznamu moravských lokalit z doby římské registruji tuto osadu jako lokalitu Chrlice II.
- ² Jde zejména o porušený ženský kostrový hrob z období stěhování národů, přičítaný původně pozdní době římské. Srov. E. Beninger—H. Freising, Die germanischen Bodenfunde in Mähren, 1933, 20; I. L. Červinka, Anthropologie 14 1936, 117, obr. 13; nověji též B. Dostál, SPFFBU E 10 1965, 363 n., tab. VI:9.
- ³ Lépe jsou však známy až nálezy ze sběru MUDr. P. Němce, viz archiv AÚ ČSAV v Brně, č. j. 1757 (keramické doklady inv. č. 352-1 až 9/57).
- ⁴ Podrobné zpracování tohoto výzkumu bylo uveřejněno ve Sborníku prací filosofické fakulty brněnské university, v archeologicko-klasické řadě E, č. 13/1968, str. 117—138, tab. XXIII.—XXVIII. Příslušný nálezový materiál je v majetku Vlastivědného kroužku při OB v Chrlicích a zatím nebyl inventován.

DIE TÖPFERWERKSTATT AUS DER ZWEITEN HÄLFTE DES 2. JAHRHUNDERTS U. Z. VON CHRVICE (Bez. Brno-venkov)

Von der südlich vom Bahnhof in Chrlice gelegenen archäologischen Fundstelle (Chrlice II), die sich in den südlichsten Teilen der Gemeinde befindet, liegen derzeit bronzezeitliche, hallstattzeitliche, latènezeitliche und kaiserzeitliche Funde vor. Da diese Fundstelle durch die rege Bautätigkeit in diesem Bereich in den letzten Jahren stark gestört wurde, entschlossen sich im Frühjahr 1967 die Mitglieder des historischen Zirkels in Chrlice, eine kleinere Probegrabung im besonders gefährdeten Raum nordöstlich der neuen Wirtschaftsgebäude der LPG durchzuführen.

Auf einer Fläche von etwa 410 × 470 cm legte man die Reste einer Töpferwerkstatt frei. Der Fußboden der Werkstatt lag annähernd 80 cm unter der heutigen Oberfläche und war mit einer eigens hergerichteten Arbeitsfläche mit Lehmewurf (Lehmestrich) und einem Töpferofen ausgestattet. Leider gelang es bei der Ausgrabung nicht, die genaue Grundrißgliederung dieses Objekts zu ermitteln.

Die hier angetroffenen Funde gestatten die Datierung der Töpferwerkstatt in die römische Kaiserzeit, genauer in die zweite Hälfte des 2. Jhs. und zeugen von der lebhaften Tätigkeit in dieser Werkstatt und von ihrem jähen Abbruch. Unsere besondere Aufmerksamkeit verdient vor allem die reich verzierte scharfkantige Schüssel, die zu dem Schönsten gehört, was die heimische kaiserzeitliche Töpferkunst in Mähren schuf, von dem wir Kunde haben.

Die festgestellte Zeitstellung der Werkstatt von Chrlice gestattet uns den plötzlichen Abbruch der Tätigkeit hier mit den verhängnisvollen Ereignissen der sog. Markomannenkriegen in Zusammenhang zu bringen. Sollte sich diese Annahme als richtig erweisen, so hätten wir in diesem Fund einen bedeutungsvollen Beitrag zur Geschichte der kaiserzeitlichen Epoche in Mähren zu sehen und gleichzeitig einen wichtigen Beleg, der uns die Frage, wie weit die Legionen des römischen Heeres nach Mähren vorgedrungen waren, erhellen hilft.

EIN NEUENTDECKTES SIEDLUNGSOBJEKT AUS DER VÖLKERWANDERUNGSZEIT IN LOVČIČKY (Bez. Vyškov)

JAROSLAV TEJRAL. AÚ ČSAV Brno

Ende August des Jahres 1967 legte man in der Lehmgrube der Otnicer Gemeindeziegelei (Gemarkung der Gemeinde Lovčičky) zwei Siedlungsobjekte frei. Das erste enthielt nicht genügend überzeugendes Scherbenmaterial und die kulturelle Zuweisung dieses Objekts blieb darum fraglich. Im zweiten fand man Bruchstücke von Töpfen, die aus gröberem Ton auf der Drehscheibe gefertigt waren. Nach mährischen Entsprechungen ist diese Abfallgrube in den Beginn der Völkerwanderungszeit zu datieren.¹

Anmerkung:

- ¹ J. Ondráček a J. Tejral, Obytný objekt z počátku doby stěhování národů v Lovčičkách u Vyškova, Pam. arch. 55 1944, 363 n.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1967

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: Prof. dr. Josef Poulik, DrSc.
Redaktoři: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Řihovský
Překlady: Helena Plátková
Kresby: B. Ludíková, tab. 1—3 dr. B. Klima, tab. 8, 11—13 S. Ševčík
Na titulní obálce: Bronzový závěsek ze slovanského hradiska v Mikulčicích
Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21
Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejné
59/104/68.